

Tammi

JENNI
KOKKANDER

ÄIDIT
PALAAVAT
AINA

Jenni Kokander

ÄIDIT
PALAAVAT
AINA

TAMMI

HELSINKI

© Jenni Kokander ja Tammi 2024
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
ISBN 978-952-04-5905-5
Painettu EU:ssa

To Stella, Vana and Eda

1

Kaisa kuuntelee ilmankostuttimen hurinaa. Hän tietää, että nyt pitäisi levätä. Jos ei saisi unta, pitäisi ainakin maata sängyssä. Aina kun Aili nukkuu hänen tulisi käyttää tilaisuus hyväkseen, mutta hän ei malta. Kaikki on niin kauhasta. Tuntuu, että lumisade on jatkunut kuukausia. Ikkuna on puoleenväliin asti lumen peitossa ja yläosastaankin vesipisaroiden sumentama. Kadulta siivilöityvä valo tekee huoneen seinät läikikkäiksi, ja kun tuuli usuttaa katulampun heilumaan holtittomasti vaijerin varassa, valoläikät tanssivat seinillä.

Kaisa nousee ylös sängystä ja kävelee ikkunalle. Huoltoraitiovaunu kolisee alhaalla. Kauempana yksinäinen mies kulkee kohti Aleksis Kiven katua. Hän pitelee pipoa kädellään ja puskee tuulta päin. Kaisa miettii, onkohan mies matkalla kotiin vai etsiikö vielä auki olevaa baaria. Toivottavasti tajuaa mennä johonkin suojaan myrskyltä. Tällaisella ilmalla oma elämä tuntuu epäreilun onnekaalta. Kaisa kääntyy katsomaan pinnasänkyä. Kuin sähköiskusta paniikki syöksähtää hänen lävitseen, kunnes hän tajuaa mitä näkee.

Kirkuvan kirjava peitto liikkuu rauhallisesti hengityksen tahtiin. Sänky ei ole tyhjä. Aili on vain vetänyt peiton

päänsä yli. Kun lapsi venyttää itsensä suoraksi unissaan ja kääntää kylkeä, toinen jalkaterä työntyy pintojen välistä ulos.

Sänky on auttamatta liian pieni. Miten aika voi kulua näin nopeasti?

Kaisa muistaa tarkalleen, miltä oli tuntunut tulla vauvan kanssa kotiin laitokselta.

Hän oli istunut sohvalla ja itkenyt, tai nauranut. Kumpaa, sitä hän ei muista. Joka tapauksessa tunne oli saanut hänet kokonaan valtaansa, läpikotaisin. Kaisa oli ollut niin onnellinen, että joka paikkaan sattui. Ympäröivä valo oli kirkas, mutta se ei ollut haitannut. Hän oli silti pystynyt pitämään silmiään auki ja katsomaan ympärilleen, vaikka kaikki oli ollut häikäisevää. Tutut huonekalutkin olivat näyttäneet vierailta, uusilta.

Hän oli istunut sohvalla ja puristanut Ailia itseään vasten niin lujaa, että vauva oli alkanut itkeä. Silloin hän oli ainakin nauranut, sen hän muistaa.

Kaisaa hymyilyttää nytkin, kun hän katsoo lasta. Omaan lastaan. Hän miettii, lakkaako jonain päivänä ihmettelämästä. Tuleeko joskus sellainen päivä, että kaikki tämä onni on normaalia, arkista?

Nyt on helmikuu, ja Aili on ollut hänen elämässään kohta jo kaksi vuotta. Kaisasta tuntuu samaan aikaan siltä, että he ovat kohdanneet eilen ja toisaalta, että lapsi on ollut hänen mukanaan aina. On niin outoa, että lapsi on yhtä aikaa ihan vieras ja osa häntä. He ovat toisilleen ainoat, ja se on lohdullista.

Kun Kaisa oli päättänyt hankkia lapsen yksin, oli monien hänen ystäviensä ollut vaikea peittää epäilyksiään. Se ei ollut häirinnyt Kaisaa, koska päätös itsellisestä äitiydestä

oli ollut niin henkilökohtainen. Seikulle asian hyväksyminen oli ollut luontevaa. Olivathan hekin äidin kanssa eläneet kaksin, ilman isää.

Aili on kääntynyt selälleen. Kädet lepäävät kasvojen vierellä avoimina. Ne ovat auenneet nyrkeistä. Pienet pulleat, levolliset kämmenet. Kaisa haukottelee. Väsymys hiipii kehoon. Se on kuin lämmin halaus. Vuosia väsymys oli taakka, joka esti häntä nukkumasta. Nyt kaikella on merkitys. Enää hän ei kärsi unettomuudesta vaan valvoo, koska haluaa olla hereillä. On eri asia olla nukkumatta omasta tahdostaan. On eri asia olla hereillä, koska ei malta nukkua.

Hälytyssireenit ulisevat kilpaa tuulen kanssa. Lapsi nukkuu levollisesti. Kaisa työntää pienen jalan pinnojen välistä ja Aili ynähtää hiljaa.

Pitää hankkia isompi sänky, Kaisa ajattelee. Se olisi pitänyt hankkia jo aikaa sitten. Yksin on helpompi jättää asioita huomioimatta. Kaisa rakastaa sitä, ettei hänen tarvitse jakaa asioita. Vanhemmuutta. Surujakaan. Teemun kanssa elämisessä vaikeinta oli ollut jakaa yhteinen menetys. Sillä vaikka suru olisi yhteinen, ei kokemus siitä koskaan voi olla täysin jaettu. Lopulta on kuitenkin pärjättävä yksin. On paljon yksinkertaisempaa selvitä vain omista huolistaan kuin jakaa niitä ja kantaa lisäksi osa toisen taakasta.

Pinnasänky on auttamatta liian pieni, ja lapsi tarvitsee kunnon sängyn. Illatkin helpottuisivat, kun ei tarvitsisi enää istua sängyn vieressä vahtimassa, ettei Aili kiipeä laidan yli.

Kaisa liikuttuu, kun hän katsoo lasta sängyssä. Onni ja haikeus lyövät kättä jossain rintakehän tuntumassa, kun Kaisa kuiskaa hämärässä tyttärelleen:

– Minä yritän pysyä perässä, Aili.

Sohvalla vaatteet odottavat aamua kahdessa pinossa. Kaisa oli miettinyt pitkään, mitä laittaisi päälleen ensimmäisenä työpäivänä hoitovapaan jälkeen. Hän oli sanonut esimiehelleen, ettei tarvitse pehmeää laskua, joten ensimmäinen asiakas tulisi jo huomenna.

Kaisa katsoo vaatepinoja. Kahta vaatepinoa. Huomenna heillä alkaa uusi elämä. Taas alkaa uusi vaihe. Aili menee päiväkotiin ja hän palaa vankilalle.

2

Heikki tietää, että hänen pitäisi auttaa koiraa. Hänen pitäisi avata ikkuna ja huutaa, että se säikähtäisi ja tajuaisi mennä takaisin omalle puolelleen. Hän näkee, kuinka se pyörii heidän pihassaan tajuamatta tullessa lumikasan kautta aidan yli heidän tontilleen.

Koira ei tajua mitä on tapahtunut ja on selvästi hätäntynyt päästyään vahingossa vapauteen.

Heikki säpsähtää energiaa, jolla Valtteri ryntää huoneeseen.
– Ei se ollut siellä.

Vesipannu alkaa viheltää, mutta käsi ei liikuta sitä pois levyltä, vaikka se lepääkin pannun kahvalla. Heikki katsoo edessään huutavaa pannua ja sitten taas ulos. Ikkunan takana koira nostelee pieniä viluisia tassujaan kuin korskea kouluratsastushevonen. Yltyvän vihellyksen yli hän kuulee pojan huutavan uudelleen samat sanat:

– Ei se ollut siellä. Isä, äiti ei ollut siellä sängyssä.

Heikki havahtuu ja siirtää pannun pois levyltä. Vihellys vaimenee välittömästi kuin vesipannulta olisi loppunut happi ja se olisi luovuttanut.

– Missä se sitten on, Heikki kysyy ja ääneen livahtaa tahtomatta närkästynyt sävy.

Hän kääntyy katsomaan poikaa. Valtteri katsoo isäänsä vakavin silmin vastaamatta.

– Mennäänpäs yhdessä tarkistamaan, Heikki sanoo ja yrittää karistaa inhottavaa tunnetta, joka hiipii hänen soluihinsa.

Kun he nousevat yläkerran portaita peräkanaa, Heikki tuntee, kuinka poika tarttuu hänen pyjamahousuihinsa. Pojan pieni käsi kiertyy t-paidan selkämykseen niin, että Heikin on tarkistettava tasapainonsa. Heikki pysähtyy yläkerran tasanteelle ja poika jää seisomaan hänen vierelleen. Valtterin huoneesta tulvii valoa, mutta se ei yletä vanhempien makuuhuoneeseen asti. Oviaukko käytävän toisessa päässä on kuin musta kuilu, jota ei tunnu oikealta lähestyä. Heikki pinnistää kuuloaan. Hetken hän ajattelee, että poika ei ole vain nähnyt nukkuvaa äitiään pimeässä huoneessa ja on hätäntynyt turhaan. Mitään ei kuulu. Aivan kuin kellokin olisi lakannut tikittämästä. Heikki tuntee pulssin kaulallaan. Miksi sydän ei rauhoitu, vaikka hän on seissyt jo tovin paikallaan portaiden nousun jälkeen? Epätodellinen, jopa vähän huvittava ajatus luikertelee hänen mieleensä. Mitä jos Heidi ei oikeasti olekaan huoneessa?

Hiljaisuus tiivistyy, ja hän tuntee kuinka keho alkaa reagoida, aivan kuin olisi veden alla ja paine puristaisi keuhkot kasaan. Hän voi melkein nähdä mielessään, miten vauhkoontunut sydän yrittää lähettää lisää hapetta aivoihin, jotta hän pysyisi tilanteen tasalla.

– Isä, miksi me seisotaan tässä?

Housut meinaavat tippua lanteilta, kun poika nykii niitä saadakseen isän huomion. Heikki naurahtaa vetäessään housuja ylöspäin, sillä hän tuntee viileän ilman paljastu-

neessa takapuolessaan. Heikki kyykistyy pojan eteen, ottaa tätä hartioista kiinni ja katsoo syvälle silmiin.

– Menepä herättämään Vilma. Se myöhästyy muuten koulusta.

Valtteri katsoo vielä isäänsä, ennen kuin hän lähtee astelemaan portaita alakertaan. Heikki seisoo edelleen paikallaan eikä näytä yhtään siltä, että olisi menossa makuuhuoneeseen.

Vaikka hän näkee jo kynnykseltä, ettei Heidi ole sängyssä, hän kuiskaa pimeyteen: – Heidi. Kello on kohta kahdeksan, eikö sinulla ole tänään studiopäivä?

Heikki tuijottaa päiväpeittoa. Hän yrittää hahmottaa pimeässä liikettä. Yrittää nähdä hahmon, joka on vain kaihautunut niin syvälle peittojen alle, ettei sitä heti huomaa. Mutta ei sängyssä ole ketään. Huoneessa ei ole ketään. Ei ole ollut tunteihin. Kuullessaan kellon tikityksen Heikki tajuaa lakanneensa hengittämästä. Valokatkaisinta hapuilen hän astuu peremmälle huoneeseen. Ennen kuin valot syttyvät hän tuntee, miten jotain vierasta hyökyy hänen sisällään.

Sänky on pedattu. Tyynyt aseteltu. Yöpöydällä on vesilasi, jonka vieressä on kaksi valkoista pilleriä. Toinen auttaa Heidiä nukahtamaan, toinen nukkumaan yön läpi. Puuarkulle sänkyä vastapäätä on heitetty Heidin mekko ja rintaliivit. Arkun edessä lattialla lojuvat sukkahousut ja pikkuhousut. Ne on riisuttu samalla kertaa ja jätetty siihen kuin palomiehen varusteet odottamaan hätätilannetta.

Pellavainen aamutakki puuttuu paikaltaan koukusta, joka on kiinnitetty vaatekaapin oveen.

Huoneessa ei tuoksu unelta. Häivähdys Heidin käsi-voiteesta saattaa ehkä leijua ilmassa. Tai sitten hän kuvitte-

lee. Ehkä se on vain muisto. Kukaan ei ole ainakaan nukkunut huoneessa. Ilma on kevyttä ja raikasta.

– Miksi sinä itket?

Heikki kääntyy katsomaan Valtteria, joka on ilmestynyt ovensuuhun. Hän pyyhkäisee kämmenselällä poskeaan, jolla todella on kyyneleitä. Heikki odottaa, että sanat tulisivat, mutta hänen suunsa vain avautuu ja sulkeutuu. Aivan kuin joku olisi varastanut hänen äänensä, eikä ajatuksiaan ole. Ei ole mitään mistä sanat muodostuisivat. Aika on pysähtynyt, tai ainakin muuttanut muotoaan. Yhtäkkiä mitään ei tapahdu. Mikään ei virtaa. Kukaan ei kiirehdi, juokse, pese hampaita, nappaa takkia ja sulje ovea niin, että ovikello kilahtaa loukkaantuneena. On vain hiljaisuutta. Täydellistä hiljaisuutta, sellaista paineista huminaa kuin tunnelissa tai veden alla.

Heikki yrittää hymyillä pojalle.

– En minä itke. Mennäänpä aamupalalle, niin et myöhästy eskarista.

Kun Heikki ohjaa Valtteria portaikkoon, hänestä tuntuu kuin he pakenisivat jotain. Tuntuu kuin autio yläkerta huutaisi heitä lähtemään, kuin onnettomuuspaikka, jota ei ole soveliaista jäädä katsomaan.

– Miksi me ei etsitä tosissaan? Miksi sinä et voi tehdä mitään kunnolla, isä? Voihan äiti olla piilossa, vaikka yläkerran varastossa. Katsoitko edes pikkuvuodesta? Eihän me nyt voida näin helposti luovuttaa.

Valtterin tuttu höpötys ja tivaaminen tuntuu samaan aikaan helpottavalta ja sattuu joka paikkaan. Useimmiten lapsen kysymyksiin ei ole antaa absoluuttista totuutta. Nyt Heikki kuitenkin tietää vastauksen mutta päättää silti valehdella.

– Totta. Menen vielä tarkistamaan. Mene sinä kurkkamaan, että Vilma on varmasti ylhäällä.

Poika katsoo isäänsä ja hymyilee tälle rohkaisevasti.

– Vilma, oletko hereillä? Meillä on äiti hukassa, Valteri huutaa laskeutuessaan portaita uhkarohkealla vauhdilla.

Heikki palaa takaisin yläkerran tasanteelle, vaikka tietää ettei tämä piiloleikki lopu naurunremakkaan. Valteri oli joskus hätäntynyt, kun Vilma oli mennyt liian hyvään piiloon. Hänestä tuntuu nyt varmaan samalta kuin pojasta silloin. Hän availee ovia ja kuiskii epätoivoisesti Heidin nimeä. Tekisi mieli huutaa että ”tule jo esiin, tämä ei ole enää hauska leikki”.

Lasten äänet kantautuvat alakerrasta. Siellä kinastellaan. Heikki voi kuvitella, ettei isosisko niele pureskelematta pikkuveljen viestiä, että äiti on kadonnut jonnekin.

Katsoessaan vielä varastoon Heikki ymmärtää, ettei huomaisi, vaikka jotain puuttuisi. Varastossa on omat paikat kaikille tavaroille, se on täydellisessä järjestyksessä, mutta vain Heidi tietää mikä kuuluu minnekin. Hän on tässä talossa ainoa, joka tietää vastaukset aina kaikkeen. Mutta nyt Heidi ei ole täällä, eikä Heikillä ole ketään keneltä kysyä, missä hänen vaimonsa on ja mitä pitäisi tehdä.

Heikki yrittää ajatella järkevästi. Heidi on voinut lähteä töihin ennen kuin he ovat heränneet. Toimituksessa on voinut tulla jokin kriisi. Eihän hän tiedä, vaikka ydinvoimalla olisi räjähtänyt jossain, tsunami iskenyt suurkaupunkiin tai presidentti saanut sydänkohtauksen.

Mutta silloinkin Heidi olisi jättänyt lapun, tai laittanut viestin. Heidi on liian järkevä lähteäkseen kertomatta mihin menee. Hän ei halua aiheuttaa huolta. Heidi ei kos-

kaan lähtisi edes kävelyllä kertomatta perheelleen. Hän tietää, ettei hänellä ole varaa lähteä.

Mitä täällä on tapahtumassa? Heikistä tuntuu, että tämä on vasta alku. Mitäänhän ei ole vielä tapahtunut. Mitään pahaa ei ole tapahtunut, Heikki hokee mielessään laskeutuksessaan portaita alakertaan. *Mitään pahaa ei ole tapahtunut.* Tähän kaikkeen saadaan pian selitys. Nyt täytyy vain keskittyä. Edetä yksi asia kerrallaan kohti suunniteltua lopputulosta.

Heikki ei ollut hämmentynyt edelliselläkään viikolla, kun oli huomannut vasta leikkaussalissa, että hänen potilaansa oli ollut Emilia.

Hän oli selviytynyt rakastajattarensa endometrioosin leikkaamisesta ilman pienintäkään epäröintiä. Heräämössä hän oli kohdannut Emilian kuin kenet tahansa potilaan. Ainoastaan sillä hetkellä, kun hänen oli täytynyt kertoa, ettei ollut pystynyt säästämään kohtua komplikaatioiden vuoksi, hänen oli tehnyt mieli ottaa itkevä nainen syliinsä. Siitä huolimatta hän oli kuitenkin vain pahoitellut ja selittänyt leikkauksen kulun protokollan mukaan. Sen jälkeen hän oli onnistunut luikertelemaan pois huoneesta ilman, että paikalle maleksimaan jäänyt hoitaja oli tajunnut koko tilannetta. Joku kollega oli hoitanut Emilian uloskirjauksen sairaalasta.

Heikki ei tajua mitään. Vaikka Heidi olisi saanut tietää Emiliasta, hän ei olisi lähtenyt näin yllättäen. Ei Heidi lähtisi. Tähän on oltava jokin järkevä selitys, Heikki yrittää hokea itselleen. Hän yrittää taistella ajatuksiaan vastaan, ettei hukkuisi sisällään vellovaan mustaan liejuun.

Heikki seisoo portaikossa. Kuuluu, kuinka vettä laskeetaan hanasta ja leipäpussi rapisee. Valtteri hymisee kylpy-

huoneessa. Heikki muistaa, miten hyvinä oli alussa ahdistanut häntä. Lääkärinä hän oli tunnistanut tic-oireen, vaikka Heidi oli väittänyt kivenkovaan, että poika lauloi omasta tahdostaan. Nyt vessasta kantautuva hymistely tuntuu jotenkin turvalliselta. Se on tuttua. Se on osa heidän elämäänsä. Hän tunnistaa hyvinän sävystä, että poika on hämmentynyt tilanteesta, mutta samalla voi huojentuneena todeta, ettei poika ole peloissaan tai paniikissa.

Silti Heikki ei saa itseään liikkeelle. Tyypillistä, hän ajattelee. Hän hymyilee itselleen, kun tajuaa olevansa juuri niin hidas ja saamaton kuin mistä Heidi aina valittaa. Hän ei ymmärrä, miksi kaikki on niin tahmeaa. On ollut jo vuosia. Tuntuu kuin pää olisi betonia. Jotenkin tukossa. Vaikka hän jaksaa edelleen juosta helposti kymmenen kilometrin lenkin, on kuin kotona kaikki hidastuisi ja muuttuisi sumuiseksi. Ikään kuin hänen toimintakykynsä laskisi.

Onneksi aivoista otetut kuvat olivat olleet puhtaat! Heikki oli pyytänyt kollegaansa Sebastiania tutkimaan hänet. Ajatus jostain aivoperäisestä sairaudesta oli ollut tähän asti hänen pahin painajaisensa. Hitaus oli jotain muuta. Jotain mitä hän ei hallinnut, vaikka tiesi sen olevan tahdonalaista.

Hän jumittaa vain tietyissä tilanteissa, menee lukkoon, kun ei tiedä mitä häneltä odotetaan. Kuten nyt. Heikistä tuntuu, ettei hänen päässään ole yhtään ajatusta. Hänellä ei ole mitään ratkaisua.

Portaan liukueste repsottaa. Heikki kumartuu ja repäisee sen irti. Tummaan puuhun jää vaaleampi kohta, ja liimapintaan portaasta irronneita puusäleitä. Ulkovarastossa on kokonainen rulla liukuesteteippiä. Pitää laittaa uusi tilalle, vaikka illalla. Heikki lähtee astelemaan portaita

alas ja tunkee kämmenen sisään ryttäämänsä teippipallon pyjamahousujen taskuun. Hän tajuaa, ettei ole tarkistanut ilmeisintä paikkaa, mistä Heidin voisi löytää.

Heikki istuu sohvanreunalle kaukosäädin kädessään ja tuijottaa ruutua. Annettella on vaaleansininen jakkupuku ja liian antava kaula-aukko. Vieressä istuva Seppo näyttää siltä kuin olisi tullut aikakoneella studioon. Heikki yrittää hahmottaa toimitusta uutisankkureiden takana. Kun uutisten lavasteita oli uusittu, Heidi oli ollut kauhuissaan. Hänen mielestään toimituksen ottaminen taustaksi uutislähetyksiin ei ollut lisännyt lähetysten dynaamisuutta, vaan se oli ainoastaan häirinnyt toimittajien työtä ja tuonut levottomuutta katsojakokemukseen. Heikki ei ollut osannut ottaa kantaa. Hän ei katsonut televisiota vaan luki uutiset lehdestä.

Nyt hän kuitenkin tuijottaa ruutua ja yrittää etsiä vaimoan toimituksen kuhinasta. Annette on loihtinut kasvoilleen huolestuneen ilmeen, kun hän kertoo miten jumissa lakkoneuvottelut edelleen ovat.

– Ei äiti ole siellä. Katsoin jo, Vilma tokaisee samaan aikaan, kun paahtoleivät pomppaavat paahtimesta. Tyttö katoaa hetkeksi jääkaapin oven taakse, ja Heikistä tuntuu kuin hän olisi unessa. Kaikki arkinen saa tässä hetkessä painajaisen muodon. Hän katsoo tyttärensä revittyjä farkkuja, joiden polvien aukoista pilkistävät paljaat sääret. Jos Heidi olisi nyt tässä, hän käskisi tytärtään vaihtamaan toiset housut ja siitä tulisi tappelu. Vilma luultavasti loukkaantuisi niin, että kieltäytyisi autokyydistä ja kävelisi rikkinäisissä housuissaan juna-asemalle pakkassäässä.

– Äiti on varmaan jättänyt meidät, kun se ei enää jaksa tällaisia luusereita kuin me. Se on liian hieno ihminen

meille, Vilma sanoo ivallinen hymy äänessään. Paahtoleivät rapisevat, kun hän voitelee niitä pitkin rauhallisin vedoin.

Heikki tietää, että tyttären kylmä viileys on selviytymiskeino. Eihän teini-ikäisen kuulukaan näyttää tunteitaan vanhemmille.

Kylpyhuoneessa kolahtaa. Heikki havahtuu siihen, ettei Valtteria näy missään. Kun hän oli tullut alakertaan, poika oli hymissyt vielä vessassa. Ennen kuin hän ehtii kysyä, Vilma selittää tilanteen.

– Se etsii äitiä varmaan saunasta. Sillä on itsellään siellä semmoinen vakkariپیلو. Jos Valtteri joskus katoaa, niin etsi sieltä ensin.

Vilma kävelee sohvan ohi tasapainotellen mehulasia lautasella, haukkaa paahtoleipää ja katoaa käytävään. Ennen kuin paistaa huoneensa oven kiinni hän huutaa vielä:

– Yritin soittaa, mutta ei se vastaa. Laukku on iTagin mukaan täällä himassa. Katso eteisestä.

Lapsen näköinen meteorologi jää olohuoneeseen ennustamaan lumisateiden jatkumista, kun Heikki on jo käytävässä. Eteisen naulakossa roikkuu Heidin takki. Se on kuin käärmeen nahka, joka on jäänyt jäljelle, kun sen omistaja on jatkanut matkaansa. Heikki tuijottaa takkia. Kasvot puutuvat taas. Ahdistus kuristaa kurkkua, ajatukset ovat kuin hidastetusta filmistä. Hän ei ymmärrä niitä, vaikka ne lipuvat hänen ohitseensa. Hän ei saa mistään kiinni. Ajatuksia on liikaa. Ne poukkoilevat luonnollisista selityksistä hirveisiin, väkivaltaisiin kuviin.

– Äiti ei ole kotona. Olen katsonut kaikki piilot. Pitäisikö mennä katsomaan pihalta, Valtteri huutaa kodinhoituhuoneen ovelta. Heikki tuijottaa takkia. Valtteri tulee isänsä viereen ja tajuaa mitä tämä katsoo.

– Okei, ei se ole ulkona, kun takki on tuossa. Aika outo juttu.

Heikki tuijottaa takkia.

– Katsopa, äidin kengätkin on täällä, Valteri sanoo samalla kun nappaa käsilaukun, joka on ripustettu portaiden kaiteeseen.

Valteri yrittää avata käsilaukun, mutta lukko ei suostu liikahtamaanakaan taivutteluista huolimatta. Heikki katsoo poikaansa, joka koettaa saada laukun aukeamaan voimalla.

– Anna minä autan, Heikki sanoo ja hymyilee pojalle.

Heikki ei ole koskaan katsonut Heidin laukkuun. Hän ei ole ikinä tutkinut salaa mitään, mikä on Heidin yksityisaluetta. He ovat aina kunnioittaneet toisiaan. Jopa niin syvästi, ettei Heikki ole edes pelännyt jäävänsä kiinni pettämisestä. Hän on luottanut Heidiin. Ehkä juuri siksi laukun penkominen tuntuu niin kamalalta, niin äärimmäiseltä loukkaukselta.

Huulipuna, nenäliinapaketti, käsidesi. Pieni muistilehtiö, jonka kannessa on punainen kissa ja kreikkalainen katumiljöö. Vaaleiksi kalkitut seinät ja siniset ikkunanpuitteet. Jotain keltaisia kukkia, ehkä kiinanruusuja. Heidi olisi osannut kertoa heti, mistä kukasta on kysymys.

Kankainen rahapussi kilisee kolikoista, seteleille ja pankkikorteille on toinen perinteisempi lompakko. Heikin laskiessa tavaroita eteisen pöydälle laukku alkaa väristä hänen kädessään. Puhelin on vuoren sisällä taskussa. Kun Heikki saa laitteen ujutettua ulos ahtaasta kolostaan, se lakkaa hälyttämästä. Näytöllä lukee kaksitoista vastaamaton puhelua. Ainakin yksi niistä on Vilman.

Valteri katsoo isäänsä vakavana.

– Minähän olen sanonut, että sinun ei pitäisi nukkua työhuoneessa vaan äidin vieressä. Nyt sen on joku napanut.

Heikki ei tiedä mitä sanoisi. Puhelin värisee jälleen. Vastatessaan puhelimeen hän samalla työntää Valtterin hellästi edellään olohuoneeseen vievään käytävään.

3

Kaisa yrittää sulkea porttia. Hän potkii lunta syrjään, jotta saisi portin pakotettua kiinni. Kun paljaat sormet tarttuvat jäiseen metalliin, Kaisa kiroaa autoon jääneitä hanskoja.

– Tyypillistä. Lapsille kyllä katsotaan varusteet kuntoon, mutta itsestä ei pidetä huolta, miesääni tokaisee Kaisan takaa.

Kaisa kääntyy ja näkee edessään tutut hymyilevät kasvot. Teppo pujahtaa Kaisan ohi portin sisäpuolelle ja sulkee salvan paksuilla rukkanillaan.

– Iltapäivällä alkaa taas hirveä myräkki. Kannattaisi pistää edes lakki päähän, mintunvihreään tupsupipoon sonnustautunut päiväkodinhoitaja sanoo ilkkurinen ilme kasvoillaan.

– Huolehdi sinä vaan, ettei lasten korvat palellu, niin minä hoidan omat hommani, Kaisa sanoo ja hämmentyy, kun vitsiksi tarkoitettu heitto saa miehen vakavoitumaan.

– Anteeksi, se yritti olla huumoria. En osaa oikein kommunikoida tavallisten ihmisten kanssa, kun vietän kaiken aikani lähinnä tuon lapsen tai sitten rikollisten seurassa.

Teppo nyökkää Kaisalle vaivaantuneesti hymyillen ja menee päiväkodin ovesta sisään taakseen vilkuillen.

"Sainko minä sen vihdoin kuolemaan?"

Tunnettu tv-toimittaja Heidi Rastimo katoaa kotoaan yön aikana. Kukaan ei tiedä, onko hän jättänyt perheensä vapaaehtoisesti vai liittyykö tapaukseen rikos.

Kriminaalipsykologi Kaisa Halla on palaamassa hoitovapaalta töihin vankilaan, kun hän kohtaa päiväkodin parkkipaikalla Rastimon aviomiehen, joka itkee lohduttomasti autossaan. Hämmäntävä katoamistapaus ei jätä Kaisaa rauhaan.

Jenni Kokanderin Äidit palaavat aina on psykologinen jännitysromaani äideistä ja heidän lapsistaan. Se kertoo äärimmäisistä ratkaisuksista ja siitä, kuinka vaikeaa läheisintäkin ihmistä on joskus rakastaa.

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-5905-5